

om. — Der er da en anden Klasse af Tilfælde tilbage, som stadig møder os ved Tillægsbevillingslovene, nemlig hvor et Ministerium efter Omstændighederne troer, at der kan være Anledning til at afholde en Udgift, men hvor der ikke kan siges at være nogen tvingende Nødvendighed tilstede, men hvor en Minister i Statens formeentlige Interesse eller af Interesse for en vis Sag troer at burde handle, stolende paa, at Rigsdagen senere vil bisalde den Beslutning, han har taget. Her er altsaa Disfentsen mellem os.

Naar man vel vil lægge Mærke til Tillægsbevillingslovene, troer jeg det vil sees, at det ingenlunde er et stort Antal af Tilfælde, hvor en Minister i den Grad har været nødsaget til at handle, at jo Beslutningens Udførelse kunde opsættes til et følgende Aar, eller at Udgiften kunde have været forudsæet dengang Finantsloven blev vedtaget. Spørgsmaalet stiller sig nu saaledes: om man for disse Tilfælde skal i en vis Forstand opgive Rigsdagens Bevillingsmyndighed og lægge Bevillingen af Udgiften over i Rigsrettens Haand, indirecte derved, at Rigsretten og ikke Rigsdagen bedømmer Hensigtsmæssigheden af Udgiften, eller om man skal holde paa, at Rigsdagens Bevilling er nødvendig for at en Udgift retlig kan være afholdt. Dette er Hovedpunktet i denne Sag. Det ærede Medlem, som i saa Henseende har havt Betænkelighed, har medunderskrevet Betænkningen, eller rettere forfattet Betænkningen, hvori det hedder: „at i saadanne Tilfælde kommer Rigsretten i Virkeligheden til ved sin Dom at supplere Bevillingen, den bliver en overbevilgende Autoritet, og Rigsdagens Bevillingsmyndighed er altsaa forsvundet tabt.“ Dette siger han i Betænkningen. Han bemærker endvidere i sit Votum, „at i saadanne mødende Tilfælde, i hvilke Rigsretten afgjør istedetfor Rigsdagen, fremkommer en Mangel ved det constitutionelle System“, og han gjentager, „at det vil være misligt, at Bevillingen saaledes er lagt i Rigsrettens Haand.“ Efter hans egen Anskuelse, vil Rigsdagens Bevillingsmyndighed altsaa i væsentlig Grad blive indskrænket og det constitutionelle Princip krænkes ved det Forslag, han gjør.

Jeg skal nu tillade mig at gaae ind paa de forffjellige Betragtninger, som det ærede Medlem har anført for denne sin Anskuelse. Han mener saaledes, at Grundlovens § 52 ikke kan forståes efter Ordene, naar der i denne siges: „forinden Finantsloven er vedtagen, maa ingen Skat opkræves og ingen Udgift afholdes, som ikke har Gjæmmel i samme“; han siger, at man maa forståe denne Bestemmelse med Forstand. Det er jo ganske vist, at denne Bestemmelse maa forståes med Forstand; thi det er klart, at der kan gives Tilfælde, hvor en Undtagelse derfra maa gjøres. Men Spørgsmaalet er, om Undtagelsen skal stilles i samme Forhold som Reglen, om den samme Myndighed, som Rigsdagen har til at give eller nægte sit Samtykke til en Udgift i Finantsloven, ogsaa skal opretholdes, hvor det gjælder om Tillægsbevilling eller ikke. For at opretholde den tilfulde vil det sees, at det er nødvendigt, at ligesom Rigsdagens Nægtelse af en Udgift medfører, at den ikke kan afholdes, saaledes maa ogsaa Nægtelsen af en Udgift paa Tillægsbevillingen medføre, at den ikke kan ansees som retlig afholdt, — altsaa, at den Minister, der afholder den, maa selv staa til Ansvar for Udgiften. Det er aabenbart, at Bevillingsmyndigheden i det enkelte Tilfælde er gaaet tabt, naar det Princip ikke opretholdes. Det vil jo ogsaa sees, at saaledes som Praxis hidtil har været, er der lagt en ganske overordentlig Myndighed i Regjeringens Haand. Uden at lagttage særdeles Former, uden at faae Kongens Samtykke, kan den enkelte Minister beslutte en Udgift og give en Anvisning for et Udgiftsbeløb paa Statskassen, og efter at denne Udgift er afholdt, skulde Rigsdagens Nægtelse dog endnu ikke medføre noget Ansvar. Dette er en saa betydningsfuld Myndighed, at selve Fællesforfatningen har troet at burde bøde derpaa, ved i sin § 54 at foreskrive en overordentlig Fremgangsmaade med Hensyn til enhver Sums Udredelse, der er udenfor Finantsloven. Efter denne Paragraph skal Udgiftens Afholdelse afhandles i et Ministerraad, og Hø. Majestæt skal give sit Samtykke, dernæst skal den forelægges for Rigsraadet, saasnart det kommer sammen, og alle Ministrene ere ansvarlige for Beslutningen, om hvilken de have været